

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget 2012-2021 d. 07-09-2020

Mødedato Mandag d. 07. september 2020 kl. 14:00

Mødested "Broen" - A1.158

Indholdsfortegnelse

Budget 2021-2024 - 1. behandling.....	3
Helhedsplan for boligselskabet Fællesbo afd. 24 Valdemarsvej/Thyrasvej.....	5
Helhedsplan for Boligselskabet Fællesbo afd. 21, Gormsvej, Herning.....	11
Fællesbo ansøger om godkendelse af låneoptagelse og huslejestigning, Monradsgade, Herning.....	17
Godkendelse af vedtægtsændring for VTV Vildbjerg samt fortsat indeståelse for lån med kommuna	18
Godkendelse af indtræden i interessentselskab bag EUROSILLS 2024 og udpegning.....	21
Nedlæggelse af botilbuddet Fortuna.....	23
Beslutning vedr. budgetoverholdelse på serviceområde 16, Børn og Familie.....	25
Godkendelse af afvikling af inventar og løsøre fra Skolen på Sønderager.....	27
Godkendelse af Kvalitetsrapport skoleåret 2018/2019.....	29
Godkendelse af Kvalitetsrapport Dagtilbud 2018/2019.....	32
Lukket: Salg af erhvervsjord	34
Lukket: Salg af storparcel	35
Lukket: Prisfastsættelse af 18 parcelhusgrunde, Herning.....	36

Punkt 263: Budget 2021-2024 - 1. behandling

00.30.10-S00-1-19

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
								X	X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Forslag til budget 2021 og overslagsårene 2022-2024 for Herning Kommune fremsendes til godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget forud for Byrådets 1. behandling den 15. september 2020.

Sagsfremstilling

Budgetforslaget for 2021 og overslagsårene 2022-2024 fremsendes til godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget forud for Byrådets 1. behandling.

Budgetforslaget er udarbejdet med afsæt i det budgetgaranterede udskrivningsgrundlag for 2021 og herudover følgende forudsætninger vedrørende skatteindtægter:

- skatteprocent på 24,9 (uændret)
- grundskyldspromille på 5,73 for produktionsjord samt 20,53 for øvrige ejendomme (uændret)

Kirkeskatteprocenten fastsættes i forbindelse med 2. behandling af budgettet.

Budgetforslaget fremgår af vedlagte resultatopgørelse og svarer til det forslag, som blev gennemgået på Byrådets budgetkonference den 24. og 25. august 2020, dog med følgende opdateringer:

Indtægter

KL's tilskudsmodel er opdateret, hvilket medfører for Herning Kommune medfører en positiv ændring i statstilskuddet på 0,417 mio. kr. i 2022, 0,845 mio. kr. i 2023 og 1,301 mio. kr. i 2024. Der er ingen ændringer i 2021.

Pris- og lønregulering (PL)

Siden budgetkonferencen er foretaget mere præcise beregninger på pris- og lønreguleringen, hvilket medfører en justering på +0,230 mio. kr. i 2020, -1,380 mio. kr. i 2022, +0,875 mio. kr. i 2023 og -1,224 mio. kr. i 2024 (drift) og +0,037 mio. kr. i 2021, +0,350 mio. kr. i 2022, +2,246 mio. kr. i 2023 og +2,181 mio. kr. i 2024 (anlæg).

Jfr. vanlig praksis er anvendt KL's pris- og lønskøn for fremskrivningen fra 2020-2021, herunder også korrektionerne vedrørende fremskrivningen fra henholdsvis 2018-2019 og 2019-2020. Dog er der for så vidt angår korrektionerne vedrørende fremskrivningen fra 2019-2020 korrigeret for den differentierede priskefremskrivning i budget 2020.

Fremskrivningen af art 5.9 "øvrige tilskud og overførsler" afviger fra hovedprincippet. Fremskrivningen fra 2020 til 2021 inklusiv korrektioner vedrørende tidligere år udgør samlet set en negativ fremskrivning på 1,14% af budgettet på denne art, som ifølge KL skal henføres til kollektiv trafik. Derfor indgår i beregningen af pris- og lønfremskrivning kun negativ fremskrivning af dette område, hvor den øvrige del af budgettet på arten ikke er fremskrevet (0-fremskrivning).

Puljer til aftaleløft for henholdsvis drift og anlæg

Der er indarbejdet en disponibel pulje vedrørende drift på 17,5 mio. kr. i hvert af årene 2021-2024 og en disponibel pulje vedrørende anlæg på 16 mio. kr. i 2021 som følge af aftaleløftet i Økonomiaftalen for 2021. Puljerne er indtil videre placeret på Serviceområde 20 Administration under Økonomi- og Erhvervsudvalget.

DUT og andre reguleringer for 2021-2024

Det samlede beløb vedrørende DUT og andre reguleringer jfr. bilag er midlertidig placeret på Serviceområde 20 Administration under Økonomi- og Erhvervsudvalget til senere fordeling. Beløbet udgør henholdsvis -13,753 mio. kr. i 2021, -14,117 mio. kr. i 2022, -14,216 mio. kr. i 2023 og -15,774 mio. kr. i 2024.

Demografi og andre tekniske korrektioner

Demografi (dagtilbud og ældre) og øvrige tilpasninger jfr. budgetvejledningen, ændringer vedrørende Herning+ samt ændring i afledt drift af fremrykket anlægsprojekt er indarbejdet på de respektive serviceområder. Beløbene udgør i alt henholdsvis +2,038 mio. kr. i 2021, +1,938 mio. kr. i 2022, -0,312 mio. kr. i 2023 og -0,312 mio. kr. i 2024.

Demografiregulering på skoleområdet afventer elevtallene pr. 5. september 2020 og vil indgå som en teknisk korrektion i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet.

Korrektioner pba. Byrådsmødet 25. august 2020

Der er foretaget korrektioner i budgetforslaget som følge af byrådsbeslutninger på mødet den 25. august 2020 med konsekvens for 2021-2024.

Økonomiske konsekvenser af ny ferielov

Der er endnu ikke taget politisk stilling til den økonomiske håndtering af den nye ferielov, der som følge heraf heller ikke eksplicit er indarbejdet i budgetforslaget for nuværende. Finansiering af bidrag til Lønmodtagernes Feriemidler fra 2021 og frem via reduktion i lønbudgetterne vil medføre et uændret resultat.

Frist for ændringsforslag

Det foreslås, at fristen for fremsendelse af eventuelle ændringsforslag til budgettet fastsættes til den 23. september 2020, kl. 12.00.

Budgetforslag 2021 og overslagsårene 2022-2024 udarbejdes i elektronisk form og vedhæftes til Byrådets medlemmer til Byrådsmødet den 15. september 2020.

Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller

at forslag til budget 2021 og budgetoverslag 2022-2024 overgår til 2. behandling,

at fristen for fremsendelse af ændringsforslag til budgettet fastsættes til 23. september 2020, kl. 12.00

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt. Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller sagen til Byrådet.

Bilag

Resultatopgørelse budget 2021-2024 - 1. Behandling

Oversigt DUT + andre reguleringer 2021-2024

Punkt 264: Helhedsplan for boligselskabet Fællesbo afd. 24 Valdemarsvej/Thyrasvej

03.02.00-G01-1-13

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
								X	X

Øvrige sagsbehandlere: - Peter Vallentin, Signe Maibom Krøjgaard

Resume

Folketinget har besluttet at afsætte 30,2 mia. kroner til grøn renovering af boliger i den almene sektor frem mod 2026. Med aftalen afsættes der 18,4 mia. kr. i 2020 og 2021 til en ekstraordinær fremrykning af renoveringsindsatsen, så LBF's venteliste kan blive afviklet. I forbindelse med aktivering af venteliste-køen er det prioriteret at sikre, at der i tilknytning til renoveringerne gennemføres yderligere grønne tiltag, der oplagt kan indpasses og supplere renoveringerne. Fællesbo er i gang med at foretage en grøn screening af projektet. Forslagene til yderligere grønne tiltag forudsættes indarbejdet i projektet indenfor de retningslinjer, som er fastsat af LBF.

Boligselskabet Fællesbo ønsker at renovere afdeling 24, Valdemarsvej/Thyrasvej i Herning. Afdelingen består af 270 almene familieboliger.

Afdelingen er opført i 1965 og selv om afdelingen igennem årene har henlagt midler til løbende vedligehold, står den i dag med et ufravigeligt renoveringsbehov. I det tilsendte ansøgningsmateriale er det vurderet nødvendigt at foretage en gennemgribende renovering af afdelingens boliger, bygninger og udearealer.

Fællesbo har udarbejdet en fysisk helhedsplan i dialog med Landsbyggefonden (LBF). Fællesbo sendte første version af helhedsplanen for afd. 24 til LBF og Herning Kommune i 2013. I 2014 besøgte LBF afdelingen, og efter løbende dialog mellem parterne sendte LBF i marts 2020 en finansieringsskitse til Boligselskabet Fællesbo, som viste hvordan LBF kan støtte helhedsplanen.

LBF har meddelt boligselskabet Fællesbo, at såfremt Herning Kommune godkender det fremsendte Skema A, så har LBF godkendt den i sagen beskrevne finansiering og støtte.

Sagsfremstilling

Beskrivelse af afd. 24 Valdemarsvej/Thyrasvej

Afdeling 24 er beliggende på Valdemarsvej og Thyrasvej i Herning og består af i alt 270 lejemål fordelt på 12 ældreboliger og 258 familieboliger. Afdelingen består af 11 bygninger med kælder, stue, 1. sal og 2. sal. fordelt på 41 opgange.

Aktuelle byggefysiske udfordringer er:

- Klimaskærmens energimæssige ydeevne. Der er konstateret mange, og flere kraftige, kuldebroer.
- Afdelingens altaner. Udover skader og slid er altanerne bygget ind i bagmuren, hvilket skaber problemer med massive kuldebroer ind til boligerne.
- Den generelle tilstand på murværket. Der er f.eks. mange steder tegn på fugt- og vandindtrængning i murværket, og omfattende problemer med svigt i overliggere over vinduer. Der er generelt mange mindre skader i såvel facader og gavle som indvendige skillevægge.
- Der skal monteres nye bindere i forbindelse med en renovering. Facaden skal efterisoleres for at kunne håndtere kuldebrosproblematikkerne samt sikre en reduktion af varmekonsumet.
- Den generelle tilstand på tagkonstruktionen i mange blokke. Der er konstateret op fugtning og begyndende råd i bærende tagkonstruktioner. Desuden har tagfladerne i form af eternit-tagbølgeplader ingen restlevetid. Tagisoleringen er mangelfuld.
- Boliger og kældre har alene tilgang til naturlig ventilation.
- Dårligt indeklima og fugt i afdelingen. Der er konstateret skimmelvækst i en del boliger, såvel på ydervægge, skillevægge, lofter og i badeværelser, som formodes opstået på grund af kuldebroer og manglende ventilation.
- De fleste indvendige installationer er fra opførelsestidspunktet. Udover almindelige svigt såsom gennemtærede rørinstallationer og faldstammer, er tilstanden på afdelingens elinstallationer og vandinstallationer ringe.
- Indtrængende fugt i kælderniveau, især gennem sætningsrevner i kælderydervæggen og under yderdør ved regnskyl.
- Sætningsrevner i sokkel og murværk ved nord/øst (blok 1, 2 og 4). Der skal understøbes, så underbunden har den fornødne bæreevne.
- Der er i forbindelse med en gennemgang af betonkonstruktionerne i 2019 konstateret mange skader på altanbrytninger, søjler, betonoverligger under tagudhæng mv. Skaderne udvikler sig med stor hastighed og holdes løbende under observation.
- Vinduer, udvendige døre og fuger trænger til udskiftning.
- Grundet afdelingens opførelsestidspunkt skal der afsættes store summer til håndtering af miljøfremmede stoffer såsom bly, asbest, PCB mv. i forbindelse med en renovering.

I henhold til afdelingens problematikker vurderes det derfor nødvendigt med en gennemgribende renovering af afdelingens boliger, bygninger og udearealer, hvorfor der er udarbejdet en fysisk helhedsplan for afdelingen. I forbindelse med renoveringen opgraderes boligerne samtidig til gældende boligstandard, således at boligens husleje og kvalitet stemmer overens.

Helhedsplanen er delt op i et afsnit om tilgængelighedstiltag, et afsnit om renoveringstiltag, et afsnit om moderniseringstiltag og et afsnit om tiltag vedrørende udearealer.

Helhedsplanens tilgængelighedstiltag

Med den ansøgte helhedsplan ønsker Fællesbo at sikre/øge tilgængeligheden for personer med handicap i ca. 1/3 af boligerne .

Boligerne gøres tilgængelige via etablering af elevator i blok 4, 6, 7 (på nær i den ene gavl) samt i hele blok 9 og 10. Nogle lejlighedsskel flyttes, hvorfor afdelingens boliger ændrer sig i størrelse og indretning.

De mindre boliger i gavlene i blok 4, 6 og 7 fastholdes og ombygges inden for eksisterende rammer. Det betyder, at ingen boliger nedlægges i forbindelse med renoveringen og der vil fortsat være 270 lejemål efter renoveringen.

Helhedsplanens renoveringstiltag på bygningsniveau

Med den ansøgte helhedsplan vil Fællesbo udføre følgende renoveringstiltag på bygningsniveau:

- Efterisolering af taggrum samt ny tagbeklædning m. bølgeeternit
- Ny skalmur og efterisolering af facaden.
- Nye vinduer og døre i facaden (inkl. kælder)
- Udbedring af skader i betonkonstruktioner
- Understøtning hjørne i gavlen ved lokaliserede revner i blok 1, 2 og 4
- Maling af trapperum
- Skimmelsanering af gulve i børnehaven (Thyrasvej 9) (Er udført på forventet efterbevilling)
- Håndtering af miljøfremmede stoffer (pcb, asbest, bly mv.) i forbindelse med renoveringen
- Nye afløbs-, VVS- og elinstallationer
- Isolering af etagedæk over kælder inkl. forskalling til loft.
- Renovering af kælder, herunder installationer
- Kloakseparering

Helhedsplanens renoverings- og moderniseringstiltag på boligniveau

Ifølge Fællesbo er afdelingens boliger i dag kendetegnet ved at have små badeværelser og mindre køkkener, som ligger i stor afstand til stuen. Desuden har flere af boligerne mørke smalle entréer og mange af boligernes kvadratmeter er placeret i fordelingsgang frem for opholdsrum. Fællesbo ønsker med denne helhedsplan, at gøre boligerne mere lyse og imødekommende med større køkkener og bad.

I forbindelse med den planlagte helhedsplan vil afdelingens boliger ændre sig i størrelse og indretning, men der er ingen boliger, der nedlægges i forbindelse med renoveringen.

Oversigt med antallet af boliger fordelt på antal rum inden og efter renoveringen:

	Antal boliger Før renovering	Antal boliger Efter renovering
1 værelses	15	6
2 værelses	18	108
3 værelses	123	87
4 værelses	87	57
5 værelses	27	12
I alt	270	270
Heraf boliger med tilgængelighed	0	96

Den foreslåede helhedsplan fjerner ni 1-værelseslejligheder, og antallet af to-værelseslejligheder øges med 90 lejligheder. Helhedsplanen fastholder således et betragteligt antal mindre lejligheder.

Med den ansøgte helhedsplan vil Fællesbo udføre følgende tiltag på boligniveau:

- Nyt rummeligt badeværelse med gulvvarme
- Forberedelse for vaskesøjle i badeværelse
- Nyt åbent køkken/halvmur flere steder
- Mulighed for at etablere afskærmet køkken flere steder
- Lydisolering vertikalt og horisontalt
- Ny entredør
- Nye trægulve og fodlister, nye indvendige døre, maling af vægge, træværk og lofter
- Nye el- og VVS-installationer
- Ny balanceret ventilation samt emfang
- Ny udvidet altan (inkl. de 18 mindre gavlboliger i blok 4, 6 og 7)

Helhedsplanens tiltag vedrørende udearealer

Med den ansøgte helhedsplan vil Fællesbo udføre følgende tiltag i afdelingens udearealer:

- I alle tre gårdrum er der arbejdet med tværgående bånd, der er disponeret med forskellige aktiviteter, udendørsinventar, grillpladser mv.
- Nye opholdsarealer

- Ny beplantning
- Nye stier
- Naturlegeplads, Multibane
- Inventer (borde/bænke)
- Bedre belysning
- Private haver flere steder
- Vejrmæssigt er der arbejdet med bomme og en indsnævring af Thyrasvej
- Postkasseanlæg og dørtelefon
- Fælleshus (sammen med afd. 21, Gormsvej)

Fælleshus for afd. 21 og 24.

Helhedsplanen for afd. 21 og 24 indeholder planer for udvidelsen af et fælleshus som skal bruges af lejerne i begge afdelinger. Anskaffelsessummen figurerer med det fulde beløb i helhedsplanen for afd. 24. Da fælleshuset er fuldt støtteberettiget hos LBF og dermed kan opføres med støttede lån, så får opførelsesudgifterne i forbindelse med byggeriet ikke indflydelse på afdelingernes huslejeniveau, hvis det opføres som en del af helhedsplanen. Efter renoveringen skal der oprettes en ny afdeling, der har skøde på ejendommen, hvor begge afdelinger efterfølgende betaler deres del af udgifterne til driften og betaling på lån mv. Ordningen og fordelingen af udgifterne er godkendt af LBF og administrationen anbefaler tilsvarende at fælleshuset godkendes.

Grøn Screening

I forbindelse med folketingets beslutning om aktivering af venteliste-køen ved LBF er det prioriteret at sikre, at der i tilknytning til renoveringerne gennemføres yderligere grønne tiltag, der oplagt kan indpasses og supplere renoveringerne.

Det er derfor en betingelse for renoveringsstøtte, at boligorganisationen gennemfører en grøn screening mv. af renoveringen. Forslagene til yderligere grønne tiltag forudsættes indarbejdet i projektet indenfor de retningslinjer, som Landsbyggefonden fastsætter. Tiltagene kan som udgangspunkt maksimalt øge anskaffelsessummen med ca. 5%, idet kompenserende besparelser er modregnet heri.

Fællesbo er i øjeblikket i gang med at foretage en grøn screening af projektet med indberetning for godkendelse hos LBF.

Fællesbo har oplyst at den grønne screening foreløbigt giver anledning til følgende energitiltag:

- Montage af min. 100 m² solceller på hver bygning.
- Efterisolering af lofter i kælderetage mod stueplan.
- Efterisolering af varmerør i kælderetage.
- Udskiftning af LED belysning i trappeopgange.

For afdelingen vil der løbende i projekterings- og udbudsfaserne op mod Skema B formentligt kunne findes flere energitiltag som ville kunne indarbejdes indtil man når loftet på de 5%. Lovgrundlaget giver mulighed for at optimere den grønne screening helt frem til indberetningen af skema B. Efter indberetningen skal der gennemføres en dialog med LBF med henblik på størrelsen og emnerne på støttemuligheden samt godkendelse.

Helhedsplanens påvirkning på huslejen i afdelingen

Administrationen anbefaler, at helhedsplanen godkendes i sin helhed. Administrationen og Fællesbo vurderer, at en helhedsplan eller gennemgribende renovering er påkrævet for at udbedre boligernes byggefysiske mangler og fremtidssikre afdelingen. Det skønnes ikke realistisk for afdelingen at udbedre boligerne via det almindelige vedligehold og henlæggelser.

Hvis ikke renovering foretages via en helhedsplan, er afdelingen nødsaget til at udføre de mest nødvendige vedligeholdelsesarbejder over driften, hvilket betyder, at huslejen stiger uden at boligkvaliteten øges i samme grad. Renoveringen vil skulle finansieres af afdelingen selv via henlæggelser og almindelige realkreditlån uden nogen form for tilskud eller støtte fra Landsbyggefonden. Det vil betyde, at afdelingen vil få ”mindre for mere” – altså færre renoveringsarbejder i afdelingen for flere midler.

Midlerne i LBF er opsparet af lejere i almene boliger i Danmark. Boligselskabet Fællesbo ønsker derfor at anvende muligheden for at opnå støtte, fra de midler de selv har været med til at opspare.

Problemstillingen ved helhedsplaner generelt er, at der ikke gives støtte til almindelige, nødvendige forbedringer. Derimod gives der støtte til ekstraordinære tiltag som øget tilgængelighed. Det er således forholdsmæssigt dyrere for lejerne - og for Herning Kommune - at "nøjes" med det helt nødvendige.

Ud fra den økonomiske betragtning om at opnå mest mulig renovering, for den lavest mulige påvirkning af huslejen for den enkelte lejer, anbefaler administrationen at der gennemføres en helhedsplan som ansøgt.

For fuldstændighedens skyld beskrives ligeledes to alternative modeller i forbindelse med den påtænkte helhedsplan.

Model 1: Helhedsplanen godkendes i sin helhed som ansøgt

Model 2: Helhedsplanen godkendes i reduceret omfang, så kun de strengest nødvendige arbejder gennemføres (forudsætter forhandling med LBF)

Model 3: Der laves ikke en helhedsplan. Afdelingen udfører de strengest nødvendige arbejder ad hoc uden helhedsplan.

Model 1. Helhedsplanen godkendes i sin helhed som ansøgt

Den samlede økonomi i den ansøgte helhedsplan er opgjort til 373.756.447 kr. inkl. moms, omkostninger og udgifter til genhusning.

Af dette beløb har LBF godkendt at 219.620.789 kr. kan lånefinansieres med støttede lån, hvilket medfører en reduceret husleje for lejer. Derudover bidrager LBF med kapitaltilførsel, fælles-puljetilskud, godkendelse af diverse fritagelser samt driftsstøttelån.

Det betyder at model nr. 1 har følgende konsekvenser.

- Den gennemsnitlige huslejestigning i afdelingen er 272 kr. pr. m² om året.
- Herning Kommunes andel af ansøgt kapitaltilførsel er 250.000 kr.
- Herning Kommune garanterer (netto) for 109.933.230 kr.

Model 2. Helhedsplanen godkendes i reduceret omfang, så kun de strengest nødvendige arbejder gennemføres.

Boligselskabet Fællesbo gør opmærksom på, at model 2 ikke er drøftet og godkendt af LBF. Det er derfor ikke sikkert at de vil godkende en renovering som alene forholder sig til de bygningsmæssige udfordringer, og det forventes under alle omstændigheder, at det vil blive vanskeligt at få renoveringsplanen med i denne omgang.

I model 2 er det alene de strengt nødvendige bygningsmæssige renoveringstiltag som laves.

Den samlede økonomi i model 2 ligger på ca. 210.500.000 kr. inkl. moms og omkostninger. Hvis vi forholder os til hvilke opretningsarbejder LBF støtter i den foreliggende helhedsplan, vil den udgift LBF evt. kunne støtte beløbe sig til knap 92 mio. kr. inkl. moms og omkostninger. Der vil ikke blive afsat økonomi til genhusning i denne model. I denne løsning kan det ikke forventes, at LBF bidrager med kapitaltilførsel samt fælles-puljetilskud. Der vil højst sandsynlig også kun forekomme driftsstøttelån i et begrænset omfang.

De nødvendige arbejder omfatter følgende: Tag (udskiftning og efterisolering), en efterisolering af facaden, udskiftning af vinduer og døre, håndtering af miljøfremmede stoffer, udbedring af skader i betonkonstruktioner, udskiftning af installationer i kældre og lejemål samt kloakseparering samt nødvendige tiltag i kældre. Der indgår ikke en renovering af udearealer i beregningen.

Model nr. 2 har følgende konsekvenser.

- Den gennemsnitlige huslejestigning i afdelingen er 287 kr. pr. m² om året.
- I Model 2 er der ingen kapitaltilførsel.
- Herning Kommune garanterer (netto) for 46.000.000 kr.*

*Det forventes endvidere, at realkreditinstituttet vil stille krav om at der skal garanteres for dele af de ustøttede lån. Dette beløb er for nuværende ikke oplyst.

Model 3. Der laves ikke en helhedsplan, Afdelingen udfører de strengest nødvendige arbejder ad hoc uden helhedsplan.

Hvis der ikke gennemføres en helhedsplan for afdelingen, så skal der i afdelingen stadig laves de streng nødvendige bygningsmæssige renoveringstiltag som er beskrevet ovenfor. Udgiften til dette vil i model 3, blive finansieret via almindelige realkreditlån uden støtte fra LBF.

Den samlede økonomi i model 3 ligger på ca. 210.500.000 kr. inkl. moms og omkostninger.

De nødvendige arbejder omfatter følgende: Tag (udskiftning og efterisolering), en efterisolering af facaden, udskiftning af vinduer og døre, håndtering af miljøfremmede stoffer, udbedring af skader i betonkonstruktioner, udskiftning af installationer i kældre og lejemål samt kloakseparering samt nødvendige tiltag i kældre. Der indgår ikke en renovering af udearealer i beregningen.

Model nr. 3 har følgende konsekvenser.

- Den gennemsnitlige huslejestigning i afdelingen er 522 kr. pr. m² om året.
- I Model 3 er der ingen kapitaltilførsel.
- I model 3 er der ingen lånegaranti fra Herning Kommune eller fra Landsbyggefonden.

Fællesbo har lavet en beregning som viser huslejepåvirkningen ved de 3 forskellige modeller, hvor det illustreres at model 2 og 3 er dyrere løsninger for lejeren, samtidigt med at tiltagene som øger boligkvaliteten for lejeren ikke er med i model 2 og 3.

		Månedlig husleje i kr.			
Antal rum	m ²	I dag	MODEL 1 En helhedsplan	MODEL 2 Uden helhedsplan/LBF støtter opretning	MODEL 3 Uden helhedsplan
2-rums	75	3.300	5.000	5.036	6.562
3-rums	90	3.960	6.000	6.043	7.874
4-rums	101	4.444	6.733	6.782	8.837

Den arkitektoniske vurdering af helhedsplanen

Administrationen vurderer, at en ny facadeopbygning med murværk samt nye vinduer og døre er den bedste måde at renovere for afdelingens omfattende fugt- og kuldeproblemer, og meget nedslidte udtryk. Bebyggelsen fremstår i dag enkel og monoton, med små inde-liggende altaner samt indvendige opgange som flere steder har adgang fra kælderniveau. Den foreslåede facadeløsning kunne med fordel have et mere horisontalt udtryk på de nord- og østvendte facader således, at det arkitektoniske udtryk bibeholdes.

Det er vurderet, at indretningen af lejligheder generelt er rigtig god med større værelser, køkkener og badeværelser samt nye, store altaner. Indretningen er tidssvarende og har en god fleksibilitet med mulighed for afskærmning af køkken flere steder. Det er lavet gennemlyste lejligheder hvor det er muligt.

Udearealerne er i dag meget store og åbne, og den foreslåede bearbejdning med forskellige aktiviteter i de tre gårdrum bliver meget vigtig for bebyggelsens udtryk og sammenhæng. Opdelingen af de store gårdrum fungerer godt med nye stier, beplantning, legepladser, boldbaner og fælles udendørs opholdsrum.

Den beboerdemokratiske proces.

Afdelingsbestyrelsen i afd. 24 Valdemarsvej/Thyrasvej besluttede på et møde den 30. april 2020 at godkende helhedsplanen og indstille denne til Boligselskabet Fællesbos organisationsbestyrelse. Organisationsbestyrelse godkendte helhedsplanen den 26. maj 2020 under forudsætning af, at helhedsplanen blev godkendt på et ekstraordinært afdelingsmøde på et senere tidspunkt, når det var muligt at afholde afdelingsmøder igen, hvilket på det pågældende tidspunkt ikke var muligt grundet samfundsituationen i forbindelse med Covid-19.

Efter det igen blev muligt at afholde møder, har der i afdelingen været en proces for beboerne bestående af et informationsmøde og en spørgedag. Godkendelsen af helhedsplanen skal herefter til afstemning på et ekstraordinært afdelingsmøde den 3. september 2020.

Afstemningsresultatet foreligger først efter dagsordenen til Økonomi- og Erhvervsudvalget er udsendt. Resultatet af afstemningen præsenteres for udvalget på mødet og vil fremgå af referatet.

Økonomiske nøgletal for helhedsplanen

Fordeling af renoveringsudgifter	Kr.	Bemærkning
Støttede lån	219.620.789	Kommunal garanti på 100 % LBF regaranti på 50 %
Trækningsret	1.800.000	1.800.000 kr. afsat i finansieringsskitse
Tilskud fra LBF (Fællespuljetilskud)	5.400.000	
Kapitaltilførsel (5-delsordning)	1.250.000	Kommunal andel: 250.000 kr.
Afdelingens henlæggelser	14.000.000	
Ustøttet lån	131.685.658	Bemærk at trækningsret, fællespuljetilskud, kapitaltilførsel samt henlæggelser anvendes til at reducere det ustøttede lån (reducere lånebehovet). Kommunal garantistillelse: Vi har nu modtaget Realkredit Danmarks indikations af garantikrav. Der ønskes p.t. garanti på 0,57 % af det ustøttede realkreditlån på gruppe 2-arbejder ¹ , svarende til 122.835 kr.
Samlet anskaffelsessum	373.756.447	

1 Gruppe 2-arbejder vedrører den andel af de ustøttede arbejder, som Landsbyggefonden støtter. Det ustøttede realkreditlån på gruppe 2-arbejder på 21.550.000 kr. er modregnet afsatte beløb til kapitaltilførsel, trækningsret og fællespuljetilskud.

Økonomi

Kommunens økonomi i forbindelse med helhedsplanen

Ifølge LBFs kapitalskitse, skal der ske en kapitaltilførsel for at sikre huslejeniveauet. Kapitaltilførslen er den såkaldte 5-delsordning på i alt kr. 1.250.000, hvor kommunen skal bidrage med 1/5 svarende til 250.000 kr. LBF bidrager med 2/5-dele, FællesBo med 1/5-del og Realkreditinstituttet med 1/5-del.

Forventet kommunal garantiramme på i alt (netto) 109.933.230 kr.

Garantistillelse til almene boliger påvirker ikke den generelle kommunale låneramme og er i almindelighed forbundet med en meget begrænset direkte risiko. Der er ingen tegn på, at garantiforpligtigheden i forbindelse med renoveringen af afdeling 24 Valdemarsvej/Thyrasvej skulle udgøre en reel risiko for Herning Kommune – Der findes meget få eksempler på, at en kommunal garantistillelse nogensinde er blevet udløst, og afdelingens gode beliggenhed i Herning bestyrker administrationens forventning om, at garantien aldrig reelt vil komme i spil.

Garantistillelsen i forbindelse med etablering af/opførelse af almene boliger nedskrives løbende i forbindelse med lånenes tilbagebetaling, så i takt med at boligafdelingen afdrager på de støttede lån, falder kommunens garantistillelse tilsvarende.

Med vedtagelse af den ønskede helhedsplan, vil det samlet set betyde en garantiforpligtigelse på (netto) 109.933.230 kr. samt en udgift til kapitaltilførsel på 250.000 kr for Herning Kommune. Udgiften kan finansieres af Serviceområde 26 - Udlån, langfristede tilgodehavender (Indskud i Landsbyggefonden).

Forvaltningen bemærker at garantistillelsen ikke påvirker den kommunale låneramme.

Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller

- at den ansøgte helhedsplan for afd. 24 - Valdemarsvej/Thyrasvej med en samlet anlægsramme på 373.756.447 kr. godkendes,

- at den kommunale kapitaltilførsel på 250.000 kr. godkendes,

- at den kommunale kapitaltilførsel på 250.000 kr. finansieres af Serviceområde 26 - Udlån, langfristede tilgodehavender (Indskud i Landsbyggefonden)

- at den samlede garantistillelse for støttede og ustøttede lån godkendes, hvoraf Herning Kommunes andel er svarende til (netto) 109.933.230 kr.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget blev på mødet præsenteret for afstemningsresultatet af den beboerdemokratiske proces i afdelingen. Helhedsplanen blev her vedtaget med 120 stemmer for, 4 imod og 2 ugyldige stemmer.

Indstillingen er tiltrådt. Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller sagen til Byrådet.

Punkt 265: Helhedsplan for Boligselskabet Fællesbo afd. 21, Gormsvej, Herning

03.02.00-G01-2-13

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
								X	X

Øvrige sagsbehandlere: - Peter Vallentin, Signe Maibom Krøjgaard

Resume

Folketinget har besluttet at afsætte 30,2 mia. kroner til grøn renovering af boliger i den almene sektor frem mod 2026. Med aftalen afsættes der 18,4 mia. kr. i 2020 og 2021 til en ekstraordinær fremrykning af renoveringsindsatsen, så LBF's venteliste kan blive afviklet. I forbindelse med aktivering af venteliste-køen er det prioriteret at sikre, at der i tilknytning til renoveringerne gennemføres yderligere grønne tiltag, der oplagt kan indpasses og supplere renoveringerne. Fællesbo er i gang med at foretage en grøn screening af projektet. Forslagene til yderligere grønne tiltag forudsættes indarbejdet i projektet indenfor de retningslinjer, som er fastsat af LBF.

Boligselskabet Fællesbo ønsker at renovere afdeling 21, Gormsvej i Herning. Afdelingen består af 123 almene familieboliger.

Boligerne er opført i 1954 og selvom afdelingen igennem årene har henlagt midler til løbende vedligehold, står i dag med et ufravigeligt renoveringsbehov. Der er udarbejdet fysisk helhedsplanen for afdelingen, hvor det er vurderet nødvendigt med en gennemgribende renovering af afdelingens boliger, bygninger og udearealer.

Planen er udarbejdet i dialog med Landsbyggefonden (LBF). Fællesbo sendte første version af helhedsplanen for afd. 21 til Landsbyggefonden og Herning Kommune i 2013. I 2014 besigtigede LBF afdelingen, og efter løbende dialog mellem parterne har LBF i 2020 sendt en finansieringsskitse til Boligselskabet Fællesbo, som viser hvordan LBF kan støtte helhedsplanen.

LBF har meddelt boligselskabet Fællesbo, at såfremt Herning Kommune godkender det fremsendte Skema A, så har LBF godkendt den i sagen beskrevne finansiering og støtte.

Sagsfremstilling

Beskrivelse af afd. 21 - Gormsvej

Afdeling 21 er beliggende på Gormsvej i Herning og består af i alt 123 familieboliger. Afdelingen består af 5 bygninger med kælder, stue, 1. sal og 2. sal. Der er 19 opgange med 6 lejemål i hver, samt 1 opgang med 9 lejemål.

Aktuelle byggefysiske udfordringer er:

- Klimaskærmens energimæssige ydeevne. Der er konstateret mange, og flere kraftige, kuldebroer.
- Altankonstruktionen, der er sammenstøbt direkte ind i etagedæk, bidrager til kraftige kuldebroer ind til boligerne, ved stuegulvet tæt på altandøren.
- Ventilationsstandarder i boligerne. Foregår alene ved naturligt aftræk.
- Dårligt indeklima, fugt og skimmelsvamp i afdelingen. Kuldebroerne formodes højst sandsynligt, sammen med dårlige ventilationsforhold, at være hovedårsagen til konstateret skimmelangreb i en større del af de besigtigede lejligheder.
- Oprindelige bindere er meget rustne eller brudte og der skal monteres nye bindere i forbindelse med en renovering. Arbejdet er allerede gennemført i renoverede gavle, efter forhåndsgodkendelse fra Landsbyggefonden. Facaden skal efterisoleres for at kunne håndtere kuldebrosproblematikkerne samt sikre en reduktion af varmeforbruget.
- Tagbelægningen skal skiftes og taget skal efterisoleres.
- Hovedparten af installationerne er fra opførelsestidspunktet. De bidrager til gener, såsom støjgener, utætte faldstammer, forældede elinstallationer med risiko for svigt mv.
- Vinduer og døre er nedslidte og udtjente.
- Grundet afdelingens opførelsestidspunkt skal der afsættes store summer til håndtering af miljøfremmede stoffer såsom bly, asbest, PCB mv. i forbindelse med en renovering.
- Der opleves generelt problemer med vand- og fugtindtrængning i kældretagen gennem kælderydervægge.

I henhold til afdelingens problematikker vurderes det derfor nødvendigt med en gennemgribende renovering af afdelingens boliger, bygninger og udearealer, hvorfor der er udarbejdet en fysisk helhedsplan for afdelingen. I forbindelse med renoveringen opgraderes boligerne samtidig til gældende boligstandard, således at boligens husleje og kvalitet stemmer overens.

Helhedsplanen er delt op i et afsnit om tilgængelighedstiltag, et afsnit om renoveringstiltag, et afsnit om moderniseringstiltag og et afsnit om tiltag vedrørende udearealer.

Helhedsplanens tilgængelighedstiltag

Med den ansøgte helhedsplan ønsker Fællesbo at adgangen til ca. 1/3 af boligerne øges i forhold til tilgængelighed (for personer med handicap).

I blok 1 skal der i den ene fløj etableres elevatorer i 4 opgange (Gormsvej 20-26).

I blok 2 skal der etableres elevator i én opgang (Gormsvej 8).

I blok 1 (Gormsvej 28-32) og en del af blok 2 (Gormsvej 10-18) skal der etableres ramper og hævet ankomstniveau i stueetagen, for at opnå niveaufri adgang.

Derudover etableres der et plateau mod havesiden i en del af blok 2 (Gormsvej 6-8) og blok 3 (Gormsvej 13-23), selvom der ikke etableres tilgængelighed via plateau. Nogle lejlighedsskel flyttes, hvorfor afdelingens boliger ændrer sig i størrelse og indretning.

De mindre boliger i gavlen i blok 3 fastholdes og ombygges inden for eksisterende rammer.

Helhedsplanens renoveringstiltag på bygningsniveau

Med den ansøgte helhedsplan vil Fællesbo udføre følgende renoveringstiltag på bygningsniveau:

- Efterisolering af tagrum samt ny tagbeklædning, nye tagrender samt ned tag-nedløb
- Ny skalmur og efterisolering af facaden
- Nye vinduer i facaden inkl. kælder, nye kælderdøre.
- Maling af trapperum
- Håndtering af miljøfremmede stoffer (pcb, asbest, bly mv.) i forbindelse med renoveringen
- Nye afløbs-, VVS- og elinstallationer
- Isolering etagedæk over kælder inkl. strøopbygning
- Renovering af kælder, herunder installationer
- Kloakseparering

Helhedsplanens renoverings- og moderniseringstiltag på boligniveau

Afdelingens boliger er i dag kendetegnet ved at have små badeværelser og mindre køkkener, som ligger i stor afstand til stuen. Desuden har boligerne mørke smalle entréer og mange af boligernes kvadratmeter er placeret i fordelingsgang frem for opholdsrum. Desuden er der store udfordringer med lydgener mellem blokkenes lejemål. Fællesbo ønsker med denne helhedsplan at gøre boligerne mere lyse og imødekommende med større køkkener og bad.

I forbindelse med den planlagte helhedsplan vil afdelingens boliger ændre sig i størrelse og indretning, men der er ingen boliger, der nedlægges i forbindelse med renoveringen. Der vil således fortsat være 123 lejemål efter renoveringen.

Oversigt med antallet af boliger fordelt på antal rum inden og efter renoveringen:

	Antal boliger Før renovering	Antal boliger Efter renovering
2 værelses	12	63
3 værelses	93	57
4 værelses	12	3
5 værelses	6	0
I alt	123	123
Heraf boliger med tilgængelighed	0	46

Den foreslåede helhedsplan fjerner alle 5-værelses lejligheder og reducerer i 3- og 4-værelses lejligheder. Derimod øges antallet af to værelseslejligheder med 51 lejligheder. Fællesbo har således i forbindelse med Helhedsplanen prioriteret antallet af mindre lejligheder. Fællesbo oplyser, at afdeling 21 primært skal henvende sig til enlige forsørgere, par, og enlige - både unge, seniorer og ældre.

Med den ansøgte helhedsplan vil Fællesbo udføre følgende tiltag på boligniveau:

- Nyt rummeligt badeværelse med gulvvarme
- Forberedelse for vaskesøjle i badeværelse
- Nyt åbent køkken/halvmur mellem køkken og stue etableret i nogle boliger
- Eventuel mulighed for at etablere afskærmet eller lukket køkken i alle lejemål
- Empfang
- Lydisolering vertikalt og horisontalt
- Ny entredør
- Nye trægulve og fodlister, nye indvendige døre, maling af vægge, træværk og lofter
- Nye el- og VVS-installationer
- Ny balanceret ventilation samt emfang
- Nye altaner/terrasser
- Gormsvej 6-8 og Gormsvej 13-23: Plateau mod havesiden med mindre have til lejlighederne i stueplan samt uopvarmet væksthuse/solstue.

Helhedsplanens tiltag vedrørende udearealer

Med den ansøgte helhedsplan vil Fællesbo udføre følgende tiltag i afdelingens udearealer:

- Der arbejdes med at forstærke de eksisterende kvaliteter
- Vejmessigt er der arbejdet med bomme og en indsnævring af Gormsvej, således at hastigheden for bilkørsel nedsættes
- Etablering af slusefunktion ved blok 1, således at knallerterne bliver ledt igennem ved garageanlægget og ud til vejen
- Ved eksisterende legepladser er der arbejdet med nye funktioner såsom sansehaver, grillpladser etc.
- Ændring af eksisterende affaldsskure til cykelskure + cykelstativer i terræn

- Blomsterhave og beplantning
- Mindre renovering af garager
- Opstribning på p-pladser
- Legeplads 6-15 år
- Bedre belysning
- Indretning af gæsteværelse i kælder i blok 1
- Postkasseanlæg
- Fælleshus (sammen med afd. 24, Valdemarsvej/Thyrasvej) og nedbrydning af 3 garager for at skabe forbindelse mellem afdeling 21 og 24.

Fælleshus for afd. 21 og 24.

Helhedsplanen for afd. 21 og 24 indeholder planer for udvidelsen af et fælleshus som skal bruges af lejerne i begge afdelinger. Anskaffelsessummen figurerer med det fulde beløb i helhedsplanen for afd. 24. Da fælleshuset er fuldt støtteberettiget hos LBF og dermed kan opføres med støttede lån, så får opførelsesudgifterne i forbindelse med byggeriet ikke indflydelse på afdelingernes huslejeniveau, hvis det opføres som en del af helhedsplanen. Efter renoveringen skal der oprettes en ny afdeling, der har skøde på ejendommen, hvor begge afdelinger efterfølgende betaler deres del af udgifterne til driften og betaling på lån mv. Ordningen og fordelingen af udgifterne er godkendt af LBF og administrationen anbefaler tilsvarende at fælleshuset godkendes.

Grøn Screening

I forbindelse med folketingets beslutning om aktivering af venteliste-køen ved LBF er det prioriteret at sikre, at der i tilknytning til renoveringerne gennemføres yderligere grønne tiltag, der oplagt kan indpasses og supplere renoveringerne.

Det er derfor en betingelse for renoveringsstøtte, at boligorganisationen gennemfører en grøn screening mv. af renoveringen. Forslagene til yderligere grønne tiltag forudsættes indarbejdet i projektet indenfor de retningslinjer, som Landsbyggefonden fastsætter. Tiltagene kan som udgangspunkt maksimalt øge anskaffelsessummen med ca. 5%, idet kompenserende besparelser er modregnet heri.

Fællesbo er i øjeblikket i gang med at foretage en grøn screening af projektet med indberetning for godkendelse hos LBF.

Fællesbo har oplyst at den grønne screening forventeligt giver mulighed for følgende energitiltag:

- Montage af solceller på alle bygninger svarende til min. 300m²
- Efterisolering af lofter i kælderetage mod stueplan.
- Efterisolering af varmerør i kælderetage.
- Udskiftning af LED belysning i trappeopgange.

For afdelingen vil der løbende i projekterings- og udbudsfaserne op mod Skema B formentligt kunne findes flere energitiltag som ville kunne indarbejdes indtil man når loftet på de 5%. Lovgrundlaget giver mulighed for at optimere den grønne screening helt frem til indberetningen af skema B. Efter indberetningen skal der gennemføres en dialog med LBF med henblik på størrelsen og emnerne på støttemuligheden samt godkendelse.

Helhedsplanens påvirkning på huslejen i afdelingen

Administrationen anbefaler at helhedsplanen godkendes i sin helhed som ansøgt med de økonomiske konsekvenser som er beskrevet nedenfor under model 1. Administrationen og Fællesbo vurderer, at en helhedsplan eller gennemgribende renovering er påkrævet for at udbedre boligernes byggefysiske mangler og fremtidssikre afdelingen. Det skønnes ikke realistisk for afdelingen at udbedre boligerne via det almindelige vedligehold og henlæggelser.

Hvis man ikke laver en helhedsplan, så er afdelingen nødsaget til at udføre de mest nødvendige vedligeholdelsesarbejder over driften, hvilket betyder, at huslejen stiger uden at boligkvaliteten øges i samme grad. Renoveringen vil skulle finansieres af afdelingen selv via henlæggelser og almindelige realkreditlån uden nogen form for tilskud eller støtte fra Landsbyggefonden. Det vil betyde, at afdelingen vil få "mindre for mere" – altså færre renoveringsarbejder i afdelingen for flere midler.

Midlerne i LBF er opsparet af lejere i almene boliger i Danmark. Boligselskabet Fællesbo ønsker derfor at anvende muligheden for at opnå støtte, fra de midler de selv har været med til at opspare.

Problemstillingen ved helhedsplaner generelt er, at der ikke gives støtte til almindelige, nødvendige forbedringer. Derimod gives der støtte til ekstraordinære tiltag som øget tilgængelighed. Det er således forholdsmæssigt dyrere for lejerne - og for Herning Kommune - at "nøjes" med det helt nødvendige.

Ud fra den økonomiske betragtning om at opnå mest mulig renovering, for den lavest mulige påvirkning af huslejen for den enkelte lejer, anbefaler administrationen at der gennemføres en helhedsplan som ansøgt.

For fuldstændighedens skyld beskrives ligeledes to alternative modeller i forbindelse med den påtænkte helhedsplan.

Model 1: Helhedsplanen godkendes i sin helhed som ansøgt

Model 2: Helhedsplanen godkendes i reduceret omfang, så kun de strengest nødvendige arbejder gennemføres (forudsætter forhandling med LBF)

Model 3: Der laves ikke en helhedsplan. Afdelingen udfører de strengest nødvendige arbejder ad hoc uden helhedsplan.

Model 1. Helhedsplanen godkendes i sin helhed som ansøgt

Den samlede økonomi i den ansøgte helhedsplan er opgjort til 170.634.676 kr. inkl. moms, omkostninger og udgifter til genhusning.

Af dette beløb har Landsbyggefonden godkendt at 90.700.607 kr. kan lånefinansieres med støttede lån, hvilket medfører en reduceret husleje for lejer. Derudover bidrager LBF med kapitaltilførsel, fælles-puljetilskud, godkendelse af diverse fritagelser samt driftsstøttelån.

Det betyder at model nr. 1 har følgende konsekvenser.

- Den gennemsnitlige huslejestigning i afdelingen er 254 kr. pr. m² om året.
- Herning Kommunes andel af ansøgt kapitaltilførsel er 150.000 kr.
- Herning Kommune garanterer (netto) for 51.069.096 kr.

Model 2. Helhedsplanen godkendes i reduceret omfang, så kun de strengest nødvendige arbejder gennemføres.

Boligselskabet Fællesbo gør opmærksom på, at model 2 ikke er drøftet og godkendt af Landsbyggefonden. Det er derfor ikke sikkert at Landsbyggefonden vil godkende en renovering som alene forholder sig til de bygningsmæssige udfordringer, og det forventes under alle omstændigheder, at det vil blive vanskeligt at få renoveringsplanen med i denne omgang. Coronavirus.

I model 2 er det alene de strengt nødvendige bygningsmæssige renoveringstiltag som laves.

Den samlede økonomi i model 2 ligger på ca. 93.200.000 kr. inkl. moms og omkostninger. Hvis vi forholder os til hvilke opretningsarbejder LBF støtter i den foreliggende helhedsplan, vil den udgift LBF evt. kunne støtte beløbe sig til knap 36.500.000 kr. inkl. moms og omkostninger. Der vil ikke blive afsat økonomi til genhusning i denne model. I denne løsning kan det ikke forventes, at LBF bidrager med kapitaltilførsel samt fælles-puljetilskud. Der vil højst sandsynlig også kun forekomme driftsstøttelån i et begrænset omfang.

De nødvendige arbejder omfatter følgende: Tag (udskiftning og efterisolering), en efterisolering af facaden, udskiftning af vinduer og døre, håndtering af miljøfremmede stoffer, udskiftning af installationer i kældre og lejemål samt kloakseparering samt nødvendige tiltag i kældre. Der indgår ikke en renovering af udearealer i beregningen.

Model nr. 2 har følgende konsekvenser.

- Den gennemsnitlige huslejestigning i afdelingen er 281 kr. pr. m² om året.
- I Model 2 er der ingen kapitaltilførsel.
- Herning Kommune garanterer (netto) for 18.250.000 kr.*

*Det forventes endvidere, at realkreditinstituttet vil stille krav om at der skal garanteres for dele af de ustøttede lån. Dette beløb er for nuværende ikke oplyst.

Model 3. Der laves ikke en helhedsplan. Afdelingen udfører de strengest nødvendige arbejder ad hoc uden helhedsplan.

Hvis der ikke gennemføres en helhedsplan for afdelingen, så skal der i afdelingen stadig laves de streng nødvendige bygningsmæssige renoveringstiltag som er beskrevet ovenfor. Udgiften til dette vil i model 3, blive finansieret via almindelige realkreditlån uden støtte fra Landsbyggefonden.

Den samlede økonomi i model 3 ligger på ca. 93.200.000 kr. inkl. moms og omkostninger.

De nødvendige arbejder omfatter følgende: Tag (udskiftning og efterisolering), en efterisolering af facaden, udskiftning af vinduer og døre, håndtering af miljøfremmede stoffer, udbedring af skader i betonkonstruktioner, udskiftning af installationer i kældre og lejemål samt kloakseparering samt nødvendige tiltag i kældre. Der indgår ikke en renovering af udearealer i beregningen.

Model nr. 3 har følgende konsekvenser.

- Den gennemsnitlige huslejestigning i afdelingen er 509 kr. pr. m² om året.
- I Model 3 er der ingen kapitaltilførsel.
- I model 3 er der ingen lånegaranti fra Herning Kommune eller fra Landsbyggefonden.

Fællesbo har lavet en beregning som viser huslejepåvirkningen ved de 3 forskellige modeller, hvor det illustreres at model 2 og 3 er dyrere løsninger for lejeren, samtidigt med at tiltagene som øger boligkvaliteten for lejeren ikke er med i model 2 og 3.

		Månedlig husleje i kr.			
Antal rum	m ²	I dag	MODEL 1 En helhedsplan	MODEL 2 Uden helhedsplan/LBF støtter opretning	MODEL 3 Uden helhedsplan
2-rums	78	3.549	5.200	5.373	6.855
3-rums	97	4.414	6.467	6.681	8.525
4-rums	103	4.687	6.867	7.095	9.053

Arkitektonisk vurdering af helhedsplanen

Administrationen vurderer, at efterisolering af tagrum med ny tagbeklædning, ny facadeopbygning med murværk samt nye vinduer, døre og altaner er den bedste måde at renovere for afdelingens fugt- og kuldeproblemer. De nye facader er en markant ændring af de eksisterende, lidt monotone facader, hvor vinduerne er kvadratiske og de indeliggende altaner er meget små. Med facaderenoveringen opnås mere åbne facader med større vinduer og vinduespartier især på have-/altansiderne. I blok 3 er stueetagens solstuer bygget sammen med 1. salens altaner i et træbeklædt facadeudspring. Dette giver dybde og liv

til facaden. På bebyggelsens adgangsfacader etableres der ligeledes facadefremspring som træbeklædte karnapper, der udgør indgangspartierne. De større vinduerne skaber også her mere åbenhed end i de oprindelige facader, men det lidt monotone facadeudtryk er der dog stadig. Her kunne der søges inspiration i de oprindelige facader, hvor indgangsfacaderne i rød tegl er brudt af gennemgående, vertikale felter med gul tegl ved indgangspartierne.

Administrationen vurderer, at indretningen af lejligheder generelt er rigtig god med større værelser, køkkener og badeværelser. Indretningen er tidssvarende, og der åbnes op mellem boligens opholdsrum for at give plads, lys og luft. I blok 3 tilføjes en solstue/væksthus til køkkenet i stueetagens lejligheder. Det er en stor kvalitet i disse boliger.

Udearealerne i afd. 21 har brug for at få tydeliggjort områdets kvaliteter på de grønne friarealer. Der tilføjes nye funktioner som f.eks. sansehaver og grillpladser, hvilket kan være med til at gøre friarealerne mere indbydende. Nye, større altaner giver bedre private opholdsarealer, og i stueetagen i blok 3 etableres et hævet plateau med private terrasser i sammenhæng med de nye solstuer, hvilket er et markant løft til disse lejligheder. Løsningen med niveaufri adgang i form af ramper og højt plateau til ankomstniveau ved blok 1 og 2 langs Gormsvej, virker fint og skaber en mere aktiv facade mod vejen. Plateauerne har dog konsekvenser for mødet med bygningen, hvor man vil kigge ind i en betonvæg, og der vil for nogle lejligheder være lang vej fra rampe til indgangsdør. I den øst-vest gående længe af blok 1 samt i én opgang i blok 2 etableres elevatorer integreret i byggeriet. Med etablering af de skitserede fartdæmpende tiltag på Gormsvej vil der opnås en trafikmæssig større sikkerhed for beboerne, i deres færdsel på tværs af området.

Den beboerdemokratiske proces.

Afdelingsbestyrelsen i afd. 21 Gormsvej besluttede på et møde den 30. april 2020 at godkende helhedsplanen og indstille denne til Boligselskabet Fællesbos organisationsbestyrelse. Organisationsbestyrelse godkendte helhedsplanen den 26. maj 2020 under forudsætning af, at helhedsplanen blev godkendt på et ekstraordinært afdelingsmøde på et senere tidspunkt, når det var muligt at afholde afdelingsmøder igen, hvilket på det pågældende tidspunkt ikke var muligt grundet samfundsituationen i forbindelse med Covid-19.

Efter det igen blev muligt at afholde møder, har der i afdelingen været en proces for beboerne bestående af et informationsmøde og en spørgedag. Godkendelsen af helhedsplanen var herefter til afstemning på et ekstraordinært afdelingsmøde den 31. august 2020, hvor helhedsplanen blev vedtaget med stemmerne: ja: 69, nej: 15, ugyldige: 2.

Økonomiske nøgletal for helhedsplanen

Fordeling af renoveringsudgifter	Kr.	Bemærkning
Støttede lån	90.700.607	Kommunal garanti på 100 % LBF regaranti på 50 %
Trækningsret	820.000	820.000 kr. afsat i finansieringsskitse
Tilskud fra LBF (Fællespuljetilskud)	2.460.000	
Kapitaltilførsel (5-delsordning)	750.000	Kommunal andel: 150.000 kr.
Afdelingens henlæggelser	11.800.000	
Ustøttet lån	64.104.069	Bemærk at trækningsret, fællespuljetilskud, kapitaltilførsel samt henlæggelser anvendes til at reducere det ustøttede lån (reducere lånebehovet). Kommunal garantistillelse: Vi har nu modtaget Realkredit Danmarks indikations af garantikrav. Der ønskes p.t. garanti på 57,36 % af det ustøttede realkreditlån på gruppe 2-arbejder ¹ , svarende til 5.718.792 kr.
Samlet anskaffelsessum	170.634.676	

Gruppe 2-arbejder vedrører den andel af de ustøttede arbejder, som LBF støtter. Det ustøttede realkreditlån på gruppe 2-arbejder på 9.970.000 kr. er modregnet afsatte beløb til kapitaltilførsel, trækningsret og fællespuljetilskud.

Økonomi

Ifølge LBFs kapitalskitse, skal der ske en kapitaltilførsel for at sikre huslejeniveauet. Kapitaltilførslen er den såkaldte 5-delsordning på i alt kr. 750.000, hvor kommunen skal bidrage med 1/5 svarende til 150.000 kr. LBF bidrager med 2/5-dele, FællesBo med 1/5-del og Realkreditinstituttet med 1/5-del.

Forventet kommunal garantiramme på i alt (netto) 51.069.096 kr.

Garantistillelse til almene boliger påvirker ikke den generelle kommunale låneramme og er i almindelighed forbundet med en meget begrænset direkte risiko.

Der er ingen tegn på, at garantiforpligtigheden i forbindelse med renoveringen af afdeling 21 Gormsvej skulle udgøre en reel risiko for Herning Kommune. Der findes meget få eksempler på, at en kommunal garantistillelse nogensinde er blevet udløst, og afdelingens gode beliggenhed i Herning bestyrker administrationens forventning om, at garantien aldrig reelt vil komme i spil.

Garantistillelsen i forbindelse med etablering af/opførelse af almene boliger nedskrives løbende i forbindelse med lånenes tilbagebetaling. Det vil sige, at i takt med at boligafdelingen afdrager på de støttede lån, falder Kommunens garantistillelse tilsvarende.

Med vedtagelse af den ønskede helhedsplan, vil det samlet set betyde en garantiforpligtighed på (netto) 51.069.096 kr. samt en udgift til kapitaltilførsel på 150.000 kr for Herning Kommune. Udgiften kan finansieres af Serviceområde 26 - Udlån, langfristede tilgodehavender (Indskud i Landsbyggefonden).

Forvaltningen bemærker at garantistillelsen ikke påvirker den kommunale låneramme.

Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller

at den ansøgte helhedsplan for afd. 21 - Gormsvej med en samlet anlægsramme på 170.634.676 kr. godkendes,

at den kommunale kapitaltilførsel på 150.000 kr. godkendes,

at den kommunale kapitaltilførsel finansieres af Serviceområde 26 - Udlån, langfristede tilgodehavender (Indskud i Landsbyggefonden)

at den samlede garantistillelse for støttede og ustøttede lån godkendes, hvoraf Herning Kommunes andel er svarende til (netto) 51.069.096 kr.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt. Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller sagen til Byrådet.

Punkt 266: Fællesbo ansøger om godkendelse af låneoptagelse og huslejestigning, Monradsgade, Herning

00.34.00-S00-1-20

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR
X

Øvrige sagsbehandlere: Peter Vallentin

Resume

Fællesbo ansøger om godkendelse af låneoptagelse i forbindelse med udskiftning af taget i afdeling 7, Monradsgade, Herning.

Sagsfremstilling

Fællesbo ønsker at udskifte taget i afdeling 7, Monradsgade, Herning.

Afdelingen er opført i 1959 og består af 20 ungdomsboliger. Boligerne er beliggende centralt og i gåafstand til midtbyen, indkøbsmuligheder, uddannelsesinstitutioner samt tog og busstation. Der er et godt udendørs fællesareal med borde og bænke.

Afdelingen har på et ekstraordinært afdelingsmøde den 7. juli 2020 godkendt en tiltrængt udskiftning af taget på blokken.

Den samlede anlægssum beløber sig til 1.130.000 kr. som ønskes finansieret ved optagelse af et 30-årigt kontantlån på 730.000 kr. samt 400.000 kr. i egne henlæggelser.

Den nødvendige huslejestigning til dækning af låneydelsen udgør 151 kr. pr. bolig pr. måned. Det kan oplyses, at den gennemsnitlige husleje udgør 2.283 kr. pr. måned og stigningen vil således udgøre 6,62%.

Huslejestigning over 5% kræver kommunal godkendelse.

Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller

at finansieringen godkendes,

at huslejestigningen godkendes.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 267: Godkendelse af vedtægtsændring for VTV Vildbjerg samt fortsat indeståelse for lån med kommunale garantier

00.01.10-G01-4-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
								X	X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

VTV Vildbjerg har på en stiftende generalforsamling afholdt den 25. juni 2020 besluttet, at ændre sin selskabsstruktur og dermed vedtægter fra en selskabsstruktur med 5 bestyrelser til en struktur med en bestyrelse.

Man er gået fra 3 forbrugerejede A.m.b.a selskaber (elværk, vandværk og varmeværk), der sammen ejede 100 % af VTV El apS og Vildbjerg Tekniske Værker A/S til et forbrugerejet A.m.b.a, Vildbjerg Tekniske Værker, der 100% ejer Vildbjerg Tekniske Værker A/S, Vildbjerg Elværk A/S, Vildbjerg Vand A/S og Vildbjerg Varme A/S.

Efter de for selskaberne tidligere gældende vedtægter gælder, at så længe Herning Kommune garanterer for lån, kræver vedtægtsændringer en godkendelse fra Herning Kommune. Det samme gælder fremadrettet for de selskaber Herning Kommune garanterer for lån for.

Det anbefales, at vedtægtsændringen godkendes, og at Herning Kommune fortsat garanterer for de i selskabet hos KommuneKredit optagne lån.

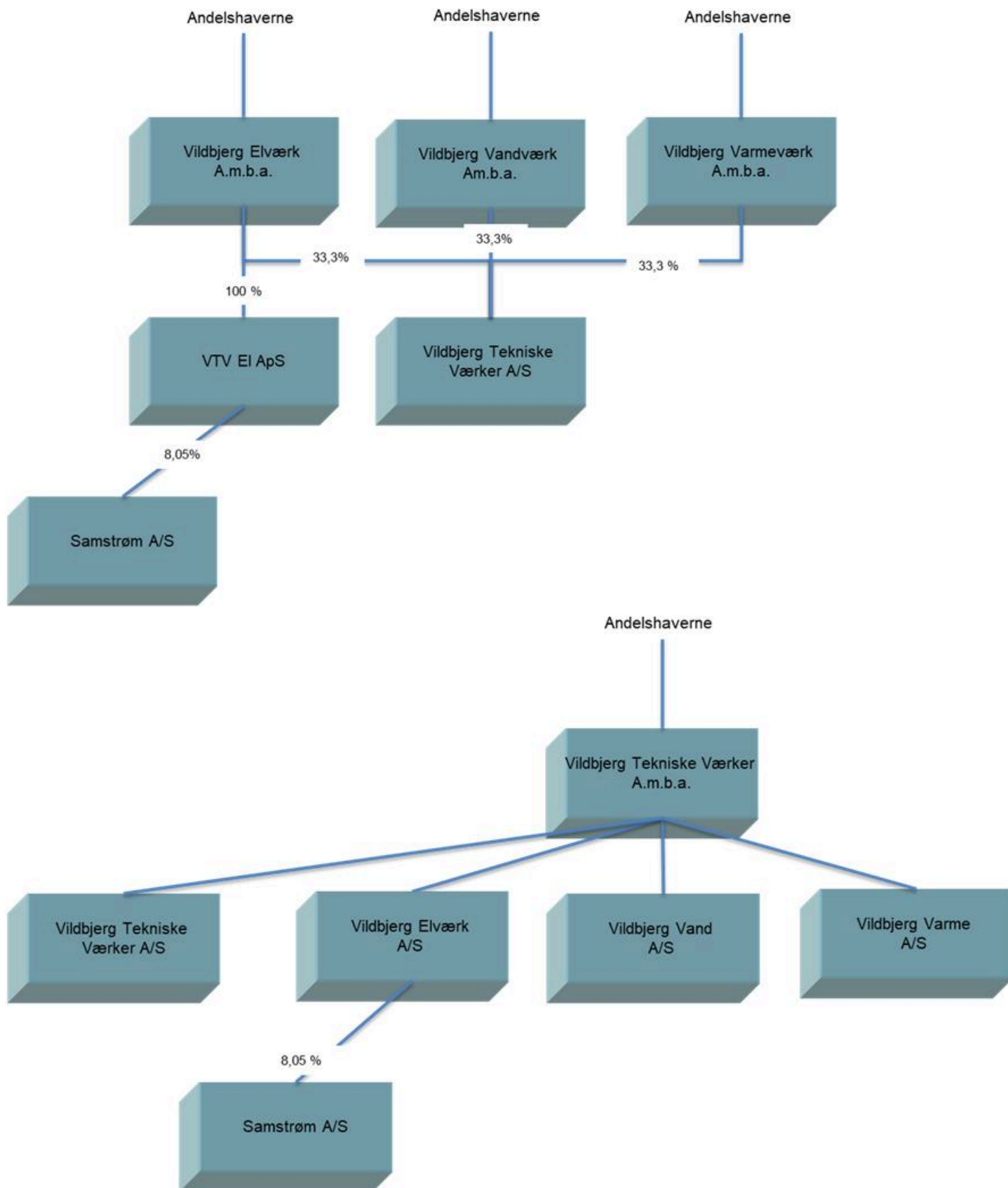
Sagsfremstilling

Herning Kommune har modtaget en anmodning om at godkende en ny selskabsstruktur for Vildbjerg Tekniske Værker A.m.b.a.

Der har tidligere været en struktur, hvorefter der var 3 forbrugerejede A.m.b.a selskaber (elværk, vandværk og varmeværk), der sammen ejede 100 % af VTV El apS og Vildbjerg Tekniske Værker A/S. Dette har vist sig at være administrativt tungt. Man har derfor på en stiftende generalforsamling besluttet en struktur, hvorefter man har et forbrugerejet A.m.b.a, Vildbjerg Tekniske Værker, der 100% ejer Vildbjerg Tekniske Værker A/S, Vildbjerg Elværk A/S, Vildbjerg Vand A/S og Vildbjerg Varme A/S.

Strukturændringen er vist herunder hvor 1. figur viser den tidligere struktur og figur 2 viser den nyligt vedtagne struktur.

Figur 1 Figur 2

Forskellen på strukturerne er, at man tidligere havde 5 forskellige bestyrelser, 1 for hvert A.m.b.a. og en for VTV EI ApS og Vildbjerg Tekniske Værker A/S. I den nye struktur er der en bestyrelse for Vildbjerg Tekniske Værker A.m.b.a., der så er den samme i de 4 underliggende A/S.

Når Herning Kommune spørges om godkendelse af vedtægtsændringerne er det fordi, Herning Kommune har garanteret for et lån ved Kommunekredit for Vildbjerg Vandværk A.m.b.a. for 11,7 mio. kr. og for 3 lån til Vildbjerg Varmeværk A.m.b.a. for i alt 41,8 mio. kr. Selskabernes vedtægter kræver i den situation, at Herning Kommune skal godkende før vedtægterne kan træde i kraft.

Samtidigt har Kommunekredit anmodet Vildbjerg Tekniske Værker A.m.b.a. sikre, at Herning Kommune stadig garanterer for de optagne lån.

Med den vedtagne strukturændring er det stadig forbrugerne, som ejer forsyningen i Vildbjerg. Nu blot organiseret som et holdingselskab A.m.b.a., der ejer el, vand og varme organiseret som aktieselskaber i stedet for som A.m.b.a. selskaber.

Af vedtægterne for de to aktieselskaber, som overtager gæld garanteret af Herning Kommune, nemlig Vildbjerg Vandværk A/S og Vildbjerg Varmeværk A/S, fremgår det, at vedtægtsændringer skal godkendes af Herning Kommune, så længe der er ydet kommunegaranti.

De tre nye A/S formål er i øvrigt stadig at levere forsyning efter de respektive lovgivninger på de givne sektorområder.

På den baggrund indstilles det, at Herning Kommune godkender samtlige vedtægtsændringer vedtaget den 25. juni 2020 og hermed den nye selskabsstruktur, ligesom det indstilles, at Herning Kommune fortsat garanterer for de ydede lån til Vildbjerg Vandværk A/S og Vildbjerg Varmeværk A/S overfor Kommunekredit.

Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller

- at Herning Kommune godkender samtlige vedtægtsændringer vedtaget den 25. juni 2020 og hermed den nye selskabsstruktur for Vildbjerg Tekniske Værker A.m.b.a. og underliggende selskaber,
- at Herning Kommune fortsat yder kommunegaranti for det i Kommunekredit optagne lån på 11,7 mio. kr. til Vildbjerg Vandværk A/S og de tre i Kommunekredit optagne lån på i alt 41,8 mio. kr. til Vildbjerg Varmeværk A/S.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt. Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller sagen til Byrådet.

Punkt 268: Godkendelse af indtræden i interessentselskab bag EUROSKILLS 2024 og udpegning.

24.10.07-P20-2-19

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
								X	X

Øvrige sagsbehandlere: Maria Kringelholt Nielsen

Resume

Herning Byråd godkendte på mødet den 21. januar 2020 bevilling til deltagelse i EUROSKILLS 2024. Afgørelsen er grundet COVID 19 udsat til den 16. september 2020. Får partnerskabet (Undervisningsministeriet, Region Midtjylland, SkillsDenmark, Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH)) tildelt værtsskabet den 16. september 2020 ønsker Undervisningsministeriet, at der dannes et Interessentskab, der får ansvaret for gennemførelsen af planlægningen af et dansk værtsskab og det overordnede økonomiske ansvar. Der ønskes en godkendelse af, at Herning Kommune indgår i dette interessentskab og en godkendelse af udkast til vedtægter.

Herning Kommune skal for at indtræde i interessentskabet have Tilsynet hos Ankestyrelsens godkendelse. I henhold til § 14, stk. 1 i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. (bekendtgørelse nr. 1580 af 17. december 2013), kan en kommunalbestyrelse ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke indtræde i et interessentskab med ubegrænset ansvar, når der i sådanne selskaber deltager andre end kommuner. Dette er i proces hos Tilsynet, og det forventes, at der opnås en udtalelse fra Tilsynet primo september 2020. Vedtægterne vil blive tiltrådt med forbehold for, at Herning Kommune kan opnå Tilsynets godkendelse til at indtræde i interessentskabet. En indtrædelse kan således kun ske under forudsætning af dennes skriftlige godkendelse.

Interessentskabet organiseres med to organer - Interessentmødet og Bestyrelsen.

Interessentmødet er selskabets øverste myndighed. Interessentmødet afholder møder mindst en gang årligt. Det ledes af Undervisningsministeriets repræsentant. Herning Kommune skal udpege et medlem til interessentskabet. Administrationen foreslår, at der udpeges en politisk repræsentant.

Bestyrelsen skal sikre en effektiv og forsvarlig organisering af Interessentskabet samt varetage den overordnede og strategiske ledelse af Interessentskabet i overensstemmelse med Interessentskabets formål. Bestyrelsen skal endvidere føre tilsyn med den daglige ledelse. Herning Kommune udpeger et bestyrelsesmedlem og en suppleant. Administrationen anbefaler, at Direktør for By, Erhverv og Kultur, udpeges, og det bemyndiges til Direktør for By, Erhverv og Kultur at udpege en suppleant.

Udkast til vedtægter er vedlagt sagen. Her kan læses mere om interessentmødets formål og opgaver, bestyrelsens opgaver, ejerforhold og hæftelse, udtræden og opløsen.

Økonomi

Økonomien og bevilling er tidligere behandlet på byrådsmødet den 21. januar 2020.

Direktøren for By, Erhverv og Kultur indstiller

- at det godkendes at Herning Kommune indtræder i Interessentskabet for afholdelse af EUROSKILLS 2024 i Herning med forbehold for Tilsynets godkendelse,
- at byrådsmedlem Dorte West udpeges til Interessentmødet og
- at direktøren for By, Erhverv og Kultur udpeges til Bestyrelsen, samt at denne har bemyndigelse til at udpege en suppleant.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt. Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller sagen til Byrådet.

Bilag

Udkast til vedtægter - Rent dokument fra skriftlig høring i marts med BUVMs formuleringsforslag juni

Punkt 269: Nedlæggelse af botilbuddet Fortuna

27.57.00-P00-1-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			X					X	X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Det daværende Social- og Sundhedsudvalg på mødet den 18. august 2016 (punkt nr. 90) præsenteret for en business case for udvidelse af pladskapaciteten i Handicap og Psykiatri. I den business case fremgik et forslag om udvidelse af botilbuddet Mosaikken, med henblik på blandt andet at skabe nye boliger som erstatning for fire boliger i botilbuddet Fortuna, hvor de fysiske rammer er utilstrækkelige.

Udvidelsen af Mosaikken med otte pladser forventes færdig primo 2021, og som konsekvens heraf fremsætter forvaltningen forslag om nedlæggelse af de fire boliger i botilbuddet Fortuna.

Forslaget blev førstebehandlet på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 17. juni 2020 (punkt nr. 66), og efterfølgende sendt til høring i Handicaprådet og DASSOS.

Sagsfremstilling

Generelt om nedlæggelse af botilbud

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at nedlægge botilbud, som er etableret efter servicelovens § 108. Når nedlæggelse af botilbud indebærer, at beboere må flytte, har beboerne krav på et opsigelsesvarsel på tre måneder. Beboerne har ret til at få en anden bolig stillet til rådighed, svarende til den bolig som de er berettiget til i henhold til kommunens afgørelse. Kommunen skal desuden yde et beløb til dækning af indskud til beboere, hvis hidtidige botilbud nedlægges.

Beslutningen om at nedlægge et botilbud kan således træffes af Kommunalbestyrelsen. Beslutningen om, hvor beboerne tilbydes en ny bolig, er en myndighedsbeslutning, som foretages af visitationsudvalget i Handicap og Psykiatri, på baggrund af en vurdering fra rådgiverne i visitationen og i samarbejde med beboerne og deres pårørende.

Beslutninger om at nedlægge botilbud skal desuden behandles i et af de tværkommunale samarbejdsfora vedrørende social- og specialundervisningsområdet, dvs. i DASSOS eller Forretningsudvalget.

Generelt om nedlæggelse af aflastningstilbud

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at nedlægge aflastningstilbud efter servicelovens §84. Borgere har ret til at få en andet aflastningsplads stillet til rådighed, svarende til det, de er berettiget til i henhold til kommunens afgørelse. Beslutninger om at nedlægge aflastningstilbud skal ikke behandles i et tværkommunalt samarbejdsforum.

Forslag om nedlæggelse af Botilbuddet Fortuna

Botilbuddet Fortuna ligger på Herluf Trolles Vej i den sydlige del af Herning. Tilbuddet blev opført i år 2000 som daghjem og aflastningsboliger til borgere med udviklingshæmning. Fortuna har i dag tre boliger, som er etableret som længerevarende botilbud efter servicelovens § 108, og en aflastningsbolig, som er etableret efter servicelovens § 84. Tilbuddets målgruppe er primært unge med behov for en pædagogisk tilgang, som er målrettet borgere med autismespektrumforstyrrelser.

Bygningen er ikke tidssvarende ift. boligstandard og arbejdsmiljøforhold og er ikke velegnet til målgruppen:

- Bygningen består af etværelses boliger, som ikke har selvstændige køkkenfaciliteter, og som har toilet- og badefaciliteter uden direkte adgang fra boligerne.
- Bygningens gulvkonstruktion gør, at der er meget lyd i bygningen.
- Bygningen har ikke det nødvendige antal flugtveje til medarbejderne.

Dertil kommer, at en driftsenhed med så få pladser generelt ikke er økonomisk rentabel.

Botilbuddet Mosaikkens boliger og pædagogiske indsats er velegnede for Fortunas målgruppe. Kapacitetsudvidelsen på Mosaikken er til dels skabt med henblik på at erstatte kapaciteten på Fortuna. Fortunas nuværende beboere kan således, efter konkret individuel vurdering og visitation, tilbydes en bolig på Mosaikken.

Forvaltningen foreslår derfor, at Fortuna nedlægges i forbindelse med åbningen af de nye boliger på Mosaikken.

Ny arbejdsplads for Fortunas medarbejdere

Ved nedlæggelse af Fortuna vil Fortunas medarbejdere flytte arbejdssted til Mosaikken. Medarbejderne er orienteret om dette. For at sikre en god proces for medarbejderne, drøftes nedlæggelsen af Fortuna i Fortunas og Mosaikkens MED-udvalg, med fokus på alle relevante arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold.

Bemærkninger fra MED-systemet

LokalMED har bemærket, at medarbejdersiden hovedsageligt er positivt stemt overfor en mulighed for at flytte til nye lokaler. LokalMED ser både fordele og ulemper for både beboere og medarbejdere ved at nedlægge Fortuna og flytte til Mosaikken. LokalMED gør opmærksom på, at en flytning er en stor omvæltning for Fortunas målgruppe, og det må forventes af tage tid for beboerne at falde til i nye omgivelser. Ledelsen er allerede opmærksom på dette.

Bemærkninger fra Handicaprådet

Forslaget blev behandlet på Handicaprådets møde den 2. juli 2020. Rådet har ikke afgivet høringssvar.

Behandling i DASSOS

Sekretariat for Rameaftaler har siden førstebehandlingen oplyst, at der ikke er behov for at behandle forslaget om nedlæggelse af Fortuna i DASSOS, idet Fortuna ikke har været benyttet af andre kommuner i de seneste tre år.

Økonomi

Fortunas driftsbudget for 2021 er ca. 8,5 mio. kr. Ved nedlæggelse af Fortuna overføres Fortunas driftsbudget til Mosaikken. Det finansierer fire af Mosaikkens otte nye pladser.

Som følge af forventede stordriftsfordele vil der i Mosaikkens samlede budget for de otte nye pladser for 2021, herunder driftsbudgettet fra Fortuna, blive indregnet en besparelse på 6%. Det skal bidrage til handicap- og psykiatriområdets generelle budgetoverholdelse.

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

- at botilbuddet Fortuna nedlægges i forbindelse med udvidelsen af botilbuddet Mosaikken
- at botilbuddet Fortunas driftsbudget overføres til botilbuddet Mosaikken, når Fortuna nedlægges.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Punkt 270: Beslutning vedr. budgetoverholdelse på serviceområde 16, Børn og Familie

00.01.00-A00-6-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X						X	X

Øvrige sagsbehandlere: Antonio M. Barahona, Torben Kjær

Resume

Budgetopfølgningen pr. 31. marts 2020 for Serviceområde 16, Børn og Familie viste en samlet forventet afvigelse på -2,1 mio. kr. Børne- og Familieudvalget behandlede budgetopfølgningen på møde den 3. juni, punkt 69 og traf efterfølgende på mødet den 1. juli, punkt 82 beslutning i sagen.

Børne- og Familieudvalget har genbehandlet sagen den 19. august og besluttet at reducere i den vedtagne handleplan. Udvalget har besluttet, at der ikke skal ske opsigelse af sundhedsfaglige studerende til ca. 140.000 kr. årligt.

Sagsfremstilling

Udvalget blev på mødet den 3. juni orienteret om, at på selvforvaltningsområdet afviger blandt andet Døgn og Familiestøtte Herning negativt i forhold til budgettet, og at dette især gælder driften på Tjørringhus. Det bemærkes, at ubalancen for Tjørringhus er en gentagen udfordring over de senere år. Det handler om mindre salg. Det betragtes som en strukturel problemstilling, der kræver iværksættelse af korrigerende handlinger for at opnå balance.

Det blev oplyst på udvalgmødet den 3. juni, at en proces for håndtering af ubalancen var igangsat.

Der er fremlagt en plan for Tjørringhus med 3 overordnede spor:

Spor 1: Nedlæggelse af den 3. nattevagt

Der er i dag to nattevagter til op til 21 børn (16 fastboende + op til 5 aflastningspladser). En tredje nattevagt er på arbejde torsdag-søndag, når der er yderligere op til 4 børn i aflastning. Tjørringhus har 9 aflastningspladser.

Det betyder, at der vil være en sårbarhed ved akutte situationer, herunder indlæggelser om natten hvor personale, der kender barnet, skal følge med. Der er dialog med Sundhed og Ældre om tværsektoriel assistance i ekstraordinære situationer.

Spor 2: Personalereduktioner

Nedlæggelse af 2-3 stillinger. Det sker ved manglende genbesættelse ved fratrædelser og deraf følgende omstrukturering. Det betyder, at der er flere opgaver til færre medarbejdere til børnene, primært i formiddagstimerne og frem til skoletidsophør.

Spor 3: Øvrige budgetoptimeringstiltag

- Ændret faggruppesammensætning ved genbesættelse af to stillinger (f.eks. social- og sundhedsassistent i stedet for sygeplejerske, medhjælper i stedet for pædagog).
- Mindre vikardækning generelt, herunder reduktion af sygefraværet ved at implementere en række tiltag
- Ophør af uddannelsesaftaler for sundhedsfaglige studerende. Besparselsen angår vejlederopgaven. De to sygeplejerskestuderende indgår ikke i normeringen.
- Reduceret brug af introduktionsundervisning af nyansatte fra 6 dage til 4 dage. Der ansættes i gennemsnit 30 medarbejdere årligt.
- Ændret mødeplanlægning i form af halvering af puljetimer, kortere personalemøder m.v.

Budgetoptimeringssporene er en pakke, der samlet set skønnes at være fagligt forsvarlig.

Iværksættelse af spor 2 og 3 er igangsat med forbehold for Byrådets endelige godkendelse.

Børne- og Familieudvalget traf på mødet den 1. juli beslutning, som følger:

- Orienteringen om økonomisk status på serviceområde 16 blev taget til efterretning.
- Udvalget indstiller iværksættelse af spor 2 og 3, dog med undtagelse af puljetimerne svarende til ca. 65.000 kr. årligt ud af de ca. 250.000 kr. til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Børne- og Familieudvalget besluttede dermed, at spor 1 (nedlæggelse af den 3. nattevagt) udgår af handleplanen. Endvidere blev det besluttet, at besparelsen vedrørende puljetimer udgår af handleplanen. Puljetimerne var indregnet som en del af en samlet besparelse på mindre introduktionsundervisning og ændret mødeplanlægning.

Høringssvar fra MED-systemet forelå ved udvalgets behandling den 1. juli. Handicaprådet besluttede på mødet den 2. juli at afgive høringssvar. Begge høringssvar forelå ved udvalgets behandling den 19. august.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalgets godkendelse.

Økonomi

Tabellen nedenfor viser det samlede overblik over handleplanens effekt. Halvårseffekten svarer til ubalancen pr. 31. maj.

		Helårseffekt	½ årseffekt
Spor 1	Reduktion af en nattevagt (fra 3 til 2 incl. aflastning) fra torsdag aften-mandag morgen	0,450 mio. kr.	0,225 mio. kr.
Spor 2	2-3 stilling nedlægges ved omstrukturering (nedlægges uden opsigelser)	0,900 – 0,750 mio. kr.	0,450 - 375 mio. kr.
Spor 3	Ændret personalesammensætning ved genbesættelse to stillinger	0,140 mio. kr.	0,070 mio. kr.
	Mindre vikardækning qua mindre sygefravær (10%-5%)	0,900 – 0,500 mio. kr.	0,450 – 0,250 mio. kr.
	Opsigelse af sundhedsfaglige studerende (2 stk.)	0,140 mio. kr.	0,070 mio. kr.
	Mindre introundervisning og ændret mødeplanlægning	0,250 mio. kr.	0,125 mio. kr.
I ALT		2,780 mio. kr.	1,390 mio. kr.

Børne- og Familieudvalget indstiller

at spor 2 godkendes,

at spor 3 godkendes, dog med undtagelse af puljetimerne svarende til ca. 65.000 kr. årligt ud af de ca. 250.000 kr. og opsigelse af sundhedsfaglige studerende til ca. 140.000 kr. årligt.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede relevansen af at indstille sagen til Byrådet, herunder Økonomi- og Erhvervsudvalget, i henhold til styrelsesvedtægten. Efter drøftelsen var der enighed om, at det er inden for udvalgets eget ressort at træffe beslutning i den konkrete sag, som derfor ikke behandles yderligere.

Bilag

Medarbejderudtalelse til BFU vedr. Tjørringhus

Høringssvar 070720

Punkt 271: Godkendelse af afvikling af inventar og løsøre fra Skolen på Sønderager

02.00.00-A00-4-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X						X	

Øvrige sagsbehandlere: Anne Marie Muff

Resume

Beslutning om afvikling af inventar og materiel fra Skolen på Sønderager fremlægges for udvalget. Forslaget er i tråd med Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning på mødet 9. december 2019, punkt 380.

Sagsfremstilling

Bygningerne ved Skolen på Sønderager skal rives ned i sommeren 2021 for at gøre plads til byggegrunde. Skolen har tidligere huset Autismeklaserne (er flyttet til Valdemarskolen), 10. klasserne (er flyttet til Herningsholm Erhvervsskole) og talentklasserne (flytter til nye lokaler på Holing juni 2021).

I forbindelse med afviklingen af bygningerne ønsker Børn og Unge at realisere løsører og inventar i følgende prioriteret rækkefølge:

1. Talentklasserne og Valdemarskolen får det løsører og inventar, de kan bruge
2. Øvrige skoler og kommunale daginstitutioner får det løsører og inventar, de kan bruge
3. Resterende forsøges solgt til private til markedspris
4. Er der mere tilbage, tilbydes det til frivillige organisationer, foreninger m.v.
5. Resten bortskaffes i forbindelse med nedbrydningen af skolen

Afviklingen af materiel og inventar til andre skoler og institutioner vil begynde i efteråret 2020. Det vil ske på en måde, som ikke er til gene for Talentklassernes hverdag og skolegang.

Eventuelle kunstgenstande eller designermøbler sælges eller foræres ikke væk uden godkendelse af chefen for Økonomi.

IT-udstyr nedtages af IT-afdelingen og genbruges i det omfang, det er muligt. Elektroniske låsesystemer, belysning og andre installationer nedtages af Kommunale Ejendomme og genbruges i det omfang, det er muligt.

Det er vanskeligt at sige, hvor meget der kan sælges til private. I forbindelse med lukning af Gjellerupskolen og Hammerum Skole blev der solgt for ca. 150.000 kroner. Som en væsentlig sidegevinst var "Åben-hus" arrangementet på disse to skoler et stort og populært tilløbsstykke for mange borgere, hvor mange ting blev købt til genanvendelse eller minder om skolerne.

Ovenstående prioriterede plan er i tråd med Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning af 9. december 2019, punkt 380.

Økonomi

Indtægter ved salg til private tilgår Brændgårdskolen, da skolen skal finansiere nyt inventar og IT-udstyr til de nye klasser på Holing. Her kan det gamle inventar og IT-udstyr fra Skolen på Sønderager kun genbruges i meget begrænset omfang.

Børne- og Familieudvalget tiltrådte på møde den 19. august 2020 indstillingen og foreslog, at der byttes om på rækkefølgen af punkt 3 og 4, således at foreninger og frivillige får mulighed for at komme ind inden, der sælges til private.

Børne- og Familieudvalget indstiller

- at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender forvaltningens plan for afhændelse af inventar og materiel fra Skolen på Sønderager, herunder tager stilling til Børne- og Familieudvalgets forslag om at bytte rækkefølgen mellem punkt 3 og 4 om, således at foreninger og frivillige får mulighed for at komme ind inden, der sælges til private.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 272: Godkendelse af Kvalitetsrapport skoleåret 2018/2019

17.01.10-P05-1-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X						X	X

Øvrige sagsbehandlere: Karen Engelund

Resume

Der skal minimum hvert andet år udarbejdes kvalitetsrapporter for skoleområdet, som består af lokalrapporter for de enkelte skoler og en samlet skolerapport for kommunen som helhed. Hensigten med kvalitetsrapporten er at dokumentere de opnåede resultater, læring og trivsel.

I Herning Kommune er der fokus på at minimere og forebygge elevfravær. Derfor er der foruden de lovbundne områder i kvalitetsrapporten denne gang også fokus på elevfravær.

Kvalitetsrapporten indgår i dialogen mellem Center for Børn og Læring og den enkelte skole omkring resultater, effekter og indsatsområder. Kvalitetsrapporten indeholder data for (minimum) en 3-årig periode indenfor en række obligatoriske områder.

Kvalitetsrapporten for skoleområdet blev godkendt af Børne- og Familieudvalget den 11. marts 2020. Umiddelbart herefter udsendte Børne- og Undervisningsministeriet en ny bekendtgørelse med nye krav til kvalitetsrapporten i folkeskolen. Tillæg til kvalitetsrapporten blev godkendt af Børne- og Familieudvalget den 19. august 2020.

Det bemærkes, at den oprindelige kvalitetsrapport og tillægget efter godkendelse i Børne- og Familieudvalget sendes samlet til godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Den samlede kvalitetsrapport for Herning Kommunes folkeskoler for skoleåret 2018/19 og tillæg til Kvalitetsrapport for skoleåret 2018/19 fremlægges til godkendelse.

Sagsfremstilling

På nationalt plan er der følgende målspor for folkeskolen:

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

I Herning Kommune arbejdes der med følgende mål:

- alle børn skal blive så dygtige, de kan
- alle børn skal være en del af fællesskabet.

Af de lokale kvalitetsrapporter på skoleniveau 2018/19 fremgår det, at skolerne fortsat arbejder aktivt for at opfylde målsætningerne.

Kvalitetsrapporten tegner overordnet set et billede af et højt-præsterende skolevæsen i rigtig god udvikling. Det går generelt rigtig godt for skolerne i Herning Kommune, samtidig med at der også er muligheder for forbedringer. På langt de fleste parametre ligger kommunens resultater over landsgennemsnittet, hvilket må siges at være et meget flot resultat. Det skal særligt fremhæves, at undervisningseffekten (også kaldet løfteevne) på skolerne i Herning Kommune, samlet set ligger på en 2. plads i hele landet, samt at vi i Herning Kommune har landets laveste elevfravær.

Læring:

De indsamlede data for ”karaktergennemsnit” og ”andel med mindst 02 i dansk og matematik” viser tydeligt, at elevernes læring ligger på et rigtig fint niveau. Af karaktergennemsnittene i de bundne prøviefag ved 9. klassernes afgangsprøver i skoleåret 2018/19 fremgår det klart, at overbygningsskolerne i Herning Kommune ligger over landsgennemsnittet for alle bundne prøviefag. Der forekommer en del udsving i resultatet for den enkelte skole, men kun fem skoler ligger under

landsgennemsnittet. Næsten det samme billede tegner sig for resultaterne af ”Andel med mindst 02 i både dansk og matematik”. Her ligger kun tre skoler under landsgennemsnittet. Hvis den socioøkonomiske reference, hvor man tager højde for elevernes baggrundsforhold, også inddrages, er resultatet for karaktergennemsnittet stadig meget flot. I skoleåret 2018/19 er der således kun 3 skoler, som ikke løfter eleverne over deres socioøkonomiske reference, mens de øvrige skoler har god eller særdeles god løfteevne. Desuden er der sket en forbedring af resultatet fra skoleåret 2017/2018 til skoleåret 2018/2019, idet der i den seneste måling er 3 skoler, der ligger lavere end landsgennemsnittet sammenlignet med 4 skoler det foregående år.

I forhold til nationale test ses blandede resultater, som dog afspejler billedet på landsplan fuldstændigt. Det er et nationalt mål, at andelen af de allerdygtigste elever skal øges år for år. Her ses i Herning Kommune en udvikling, der går den rigtige vej, da der ses en markant forbedring fra året før. Omvendt ses, som i resten af landet, en tilbagegang i forhold til det andet nationale resultatmål om, at mindst 80 procent skal være gode til at læse og regne. Her er Herning i mål i matematik, men ikke med læsning.

Trivsel:

Herning Kommunes skoler har generelt stort fokus på elevernes trivsel, hvilket ses af, at Herning kommune samlet set klarer sig en del bedre end landsgennemsnittet. Hvis man ser på resultatet for den enkelte skole i kommunen, viser denne også, at trivslen generelt set er rigtig god. 5 skolers samlede trivsel er under landsgennemsnittet, mens alle øvrige skoler ligger over eller markant over landsgennemsnittet.

Elevfravær:

Herning Kommune har landets laveste elevfravær. Hernings skoler er således gode til at håndtere elevfraværsproblematikker, om end praksis har været meget forskellig. Forvaltningen har derfor haft fokus på at sikre en ensartet håndtering af elevfravær på skolerne gennem udarbejdelsen af en fraværssystematik.

Overgang til ungdomsuddannelse:

Ser man på data for overgang til og fastholdelse i ungdomsuddannelse, ligger Herning Kommune lidt under landsgennemsnittet. I Herning Kommune er der tradition for, at en forholdsvis stor andel af eleverne vælger at tage på efterskole. Det betyder en generelt senere start på ungdomsuddannelserne for en del elever i Herning Kommune. Der er fortsat brug for et stærkt fokus på at løfte uddannelsesniveaut i Herning Kommune. Det arbejdes der med på kommunens skoler gennem forskellige tiltag og i Herning Kommunes Uddannelsesråd, som har fokus på udviklingen af vores elevers valg og gennemførelse af ungdomsuddannelser.

Kompetencedækning:

I forhold til kompetencedækningen ligger Herning Kommunes skoler samlet set over landsgennemsnittet. Den nationale målsætning for kompetencedækning er, at 95 % af undervisningstimerne skal varetages af undervisere med liniefagskompetence eller tilsvarende undervisningskompetencer i undervisning i faget inden år 2025. Det er desuden et delmål at nå 90 % i 2021. Kompetencedækningen i Herning Kommune er nu på 90,1 % og indfrier således allerede delmålet om en kompetencedækning på 90 % i 2021. De bedst dækkede fag er dansk, matematik, biologi, fysik/kemi og tysk, der alle har en kompetencedækningsgrad på over 95 %. De dårligst dækkede fag er kristendomskundskab, madkundskab og billedkunst, der alle ligger med en kompetencedækningsgrad under 70 %. I fagene historie og natur/teknologi (tidligere natur/teknik) er kompetencedækningen heller ikke så høj, men dog over landsgennemsnittet.

Samlet set er det forvaltningens overordnede vurdering, at skolerne i Herning Kommune er højtpræsterende. Både i forhold til elevernes læring og trivsel præsterer Herning Kommunes skoler samlet set på niveau eller over niveau sammenlignet med landsgennemsnittet. Der er dog fortsat fokus på at skabe endnu bedre lærings- og trivselsforudsætninger for eleverne i Herning Kommunes skoler gennem arbejdet med de politiske målsætninger ”Alle børn skal blive så dygtige, de kan” og ”Alle børn skal være en del af fællesskabet”.

Tillæg

Den nye Bekendtgørelse om kvalitetsrapporter i folkeskolen udstedes som følge af en ændring af folkeskoleloven (lov nr. 564 af 7. maj 2019), hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelserne i kvalitetsrapporten skal redegøre for anvendelsen af de frivillige ressourcer som følge af mulighederne for afkortning af skoledagen for så vidt angår den understøttende undervisning og anvendelsen af kvalitetsløft af den understøttende undervisning. Derudover ændres bekendtgørelsen som følge af, at børne- og undervisningsministeren har besluttet, at oplysninger om skolernes andel af elever, der aflægger alle obligatoriske 9. klasseprøver, skal indgå i kvalitetsrapporten.

I den nye bekendtgørelse er der foretaget ændringer, som betyder, at følgende nye oplysninger fremgår af tillægget til kvalitetsrapporten i indeværende skoleår:

1. Andel af elever, der aflægger alle obligatoriske 9. klasseprøver, skal tilføjes som obligatorisk resultatoplysning, jf. § 2.
2. Der skal redegøres for skolernes planlagte ændringer i skoleugens længde i medfør af folkeskolelovens §§ 16 b og 16 d samt den planlagte anvendelse af de frigivne ressourcer i skoleåret 2019/20. Der skal kun redegøres for den planlagte anvendelse af den frigivne tid i skoleåret 2019/20, da skoleåret ikke er afsluttet ved kvalitetsrapportens udarbejdelse.
3. Der skal redegøres for skolernes anvendelse af de frigivne midler til kvalitetsløft af den understøttende undervisning, hvis midlerne er udmøntet i skoleåret 2019/20.

Børne- og Familieudvalget indstiller

at den samlede kvalitetsrapport for skoleåret 2018/19 og tillægget til kvalitetsrapporten på skoleområdet godkendes.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Bilag

Kvalitetsrapport 2018-2019 skoleområdet

Tillæg til Kvalitetsrapport på skoleområdet for skoleåret 2018

Punkt 273: Godkendelse af Kvalitetsrapport Dagtilbud 2018/2019

00.00.00-P19-438-11

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X						X	X

Øvrige sagsbehandlere: Minna Vindbjerg

Resume

Børne- og Familieudvalget har besluttet, at der udarbejdes en kvalitetsrapport for dagtilbudsområdet. Hensigten med kvalitetsrapporten er at dokumentere de opnåede resultater i forhold til børnenes læring og trivsel.

Kvalitetsrapporten for Herning Kommunes dagtilbud 2018/2019 fremlægges til godkendelse.

Sagsfremstilling

Dette er den 5. kvalitetsrapport på dagtilbudsområdet. Kvalitetsrapporten rummer en række resultater, der er genereret på baggrund af kommunale data samt dagtilbuddenes arbejde med blandt andet de pædagogiske læreplaner, børnenes kompetencer, trivsel og sundhed:

Konklusionen på kvalitetsrapporten for 2018/2019 er i hovedtræk:

Herning Kommunes dagtilbud arbejder på et højt fagligt niveau. Med afsæt i data vedrørende børnenes kompetencer, trivsel og sundhed vurderes kvaliteten i Herning Kommunes dagtilbud at ligge højt. Dagtilbuddene er desuden langt i forhold til kravene fra den nye styrkede læreplan, der netop sætter fokus på læringsmål frem for aktivitetsmål, samt at arbejde med flere læreplanstemaer ad gangen.

I den kommende tid vil der sættes et særligt fokus på tre temaer:

- sprogarbejdet,
- overgangsarbejdet
- inddragelse af børnenes perspektiv.

Antallet af børn, der i forbindelse med en sprogvurdering bliver placeret i en særlig eller fokuseret indsats i 2019, er stort set det samme som antallet i 2018.

I forbindelse med implementeringen af tiltaget om, at alle 3-årige børn skal sprogvurderes, var der en forventning om, at dette ville medføre, at antallet af børn placeret i en særlig og fokuseret indsats ville falde, og ikke - som tilfældet er - forblive status quo. I et forsøg på at få vendt denne tendens vil der være skærpet fokus på den tidlige opsporing og indsats i forhold til børns sproglige udvikling i dagtilbuddene. Derfor er sprogobservationsværktøjet SprogTrappen blevet implementeret i dagplejen og alle vuggestuer i januar 2019. I nærværende rapport fremgår det, at en betydelig andel af de børn, som er vurderet med SprogTrappen, er placeret under trin. Denne tidlige viden om børnenes sproglige standpunkt giver nu det pædagogiske personale en bedre mulighed for at tilrettelægge sprogunderstøttende initiativer målrettet netop det område, det enkelt barn er udfordret på.

Antallet af skoleudsættede er støt faldet siden 2011. I 2020 er der relativt få ansøgninger om skoleudsættelse. Gennem de seneste år har den gode overgang været i særlig fokus. Der er været en positiv udvikling henimod et konstruktivt samarbejde mellem dagtilbuds- og skoleområdet. Denne positive udvikling skal fortsætte, hvorfor der i den kommende periode fortsat vil være fokus på overgangsarbejdet. En af indsatserne, der understøtter overgangsarbejdet, er Herningmodel Skolestart, men også andre tiltag vil blive sat i værk afhængig af, hvad der lokalt vurderes at være brug for, jf. Herning Kommunes nye inklusionsstrategi Meningsfulde Fællesskaber.

I forbindelse med Center for Børn og Lærings lokale undersøgelse af implementeringen af den nye styrkede læreplan er der sat fokus på inddragelsen af børnenes perspektiv. Størstedelen af det pædagogiske personale inddrager i høj grad børnenes perspektiv, men der er stadig 35 %, der i 2019 svarer hverken/eller, i lav grad og slet ikke i forhold til at inddrage børnenes perspektiv. Temaet vil således være et særligt fokuspunkt under slutevalueringen i 2020.

Børne- og Familieudvalget indstiller

at orientering om kvalitetsrapporten, som er godkendt i Børne- og Familieudvalget tages til efterretning.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Bilag

Kommunal Kvalitetsrapport Dagtilbud 2018_2019

Punkt 274: Lukket: Salg af erhvervsjord

82.02.00-G10-8-19

Punkt 275: Lukket: Salg af storparcel

13.06.02-S29-3-20

Punkt 276: Lukket: Prisfastsættelse af 18 parcelhusgrunde, Herning

13.06.02-S29-5-20